

(א) [לעיל ק"א:] ט חותן קלה. קלה. א חותן קלה. ד רש"י מ"ז, ט לעיל ח.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולא פליגי: (ב) שם נמשקל גותן לכן: (ג) שם מהו דמימא מתנת כהונה אינן גולות: (ד) שם בלא הכר הגבול דמי: (ה) רש"י ד"ה רכ פסא וכו' קאמר הס"ד ואח"כ מ"ה ולא עשו בו תקנת השוק וכו' שגגה לא עשו לו: (ו) תוב ד"ה והלכתי וכו' אמוראי (אמרי וכו' השוק) תא"מ וי"ב ס"א אין וכו':

גליון הש"ס

גמ' והא רב הונא תלמידיה דרב. עין שנת קמח ע"א מלך דף מ ע"א מסהדא דף ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה לא כו' דמימא כו'. גי' אכל הכמ"ס כתב דל"ה לכל (ועבדגר"א ס"י גי' ס"ק צ"ב):

רבינו חננאל

איתמר גב ומוכר ואחר כך הוכר הגב. רבא אמר הדין עם הגב. ר' יוחנן אמר הדין עם ... דאמר גול ולא נהיאושו הבעלים ורבא אחר ואכלו רצח מזה גובה רזה מזה גובה. וכו'. ... ודי... וכו'. ה"ה הדרה לרמא ובתקנת השוק ... והלכתא בכולהו עשו תקנת השוק בין מוכר בין משיכן. ואפילו משיכן שוה מאה ... במאות, דשקיל לוקח וזויה מבעל הבית, ובעל הבית מסיק מן הגב. בר מנגב ופרע בחובו, גב ... ופרע בחיפו, שלא עשו בו תקנת השוק, אלא נותן לוקח בעל הבית מלוקח, והלוקח מסיק מן הגב. וזויה מנגב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק. חנן בןשואה לבישואה לא היה מפורסם לגבינותא לא היה מפורסם. ... אגיד ליה גלימא בגיורא. פירוש מכור לו בר' דזוי קמאי ... דהוה מסיק ביה, והוה ליה גב ופרע בחובו, ולא עשו בו תקנת השוק והדרא גביה למרה בלא דמי. והלוקח ... נגרש גב ספריה וחבניה לפפונאה בפ' דזוי, אול פפונאה זבניה לבר מחווא ... ר מחווא ק"כ דזוי ושיקל ספריה, והדר מריה ... וכו'. איתמר גב ומוכר ואחר כך הוכר הגב רב משימי דר' יוחנן אמר הדין עם הראשון ר' יוחנן משימי דר' ינאי אמר הדין עם הראשון וכו'. רב משימי רבי חייא אמר הדין עם הראשון דינא דלוקח למימשקל וזוי בחרי גב בר לא עשו בו תקנת השוק. ור' יוחנן אמר משה ר' ינאי הדין עם השני דנא דלוקח למימשקל וזוי בחרי גב הבית סבר עשו בו תקנת השוק. פסק רבי' חננאל וצ"ל הלכתא כר' יוחנן. זיל שרי עבישך. פי', אמר ליה רב הונא להרבה שגגה לו מן הדמים ופרעה המשיכן שלך, מכלל דסבר עשו בו תקנת השוק. מן לעבות עבטו. (אבימי בר נאוי חמוה דרבינא דהוה מסיק בחווא גברא ארבעה זוזי גב גלימא אחיא ניהליה אוזפיה ארבעה זוזי אחריני לסוף חורר הגב אתא לקמיה דרבינא) א"ל ארבעה זוזי קמאי גב ופרע בחובו הוה ליתן לך [חנן ארבעה] זוזי אחריני ואחרד ליה גלימיה, מוקף לר' כחן דילמי' גלימ' אגוריה תלמי בארבעה זוזי. [קמאי יתב ניהליה], וכו'. פרי' כלומ' פרע לו חובו פרע לו הטלת תחת ארבעי' וזוי הראשונים והתם לא עשו תקנת השוק בדברי הכל. מיהו, אילו האחרוני' שרצה רבינא לחייב להחוא

הגוזל ומאכיל

פרק עשירי בבא קמא

קטו.

עין משפט ונר מצוה

עב א מ"י פ"ט מהל' נמוס' הלכה טו סגמ עשין קמב טו"ע י"ד סי' סא ספק ג': עב ג מ"י פ"ה מהל' גביה הל' ג ועין נמ"מ וכו' סגמ עשין ע"א טו"ע ח"מ סי' שט ספק ג': עב ד מ"י שם הל' ג ועין כהשנות ונמ"מ טו"ע שם ספק ג': עב ה מ"י שם הל' ג ועין כהשנות ונמ"מ טו"ע שם ספק ח': עב ז מ"י שם הל' ג ועין כהשנות ונמ"מ טו"ע שם ספק ט': עב ח מ"י שם הל' ג ועין כהשנות ונמ"מ טו"ע שם ספק י': עב ט מ"י פ"ז מהל' גיולה ואחריה הל' ג סגמ עשין עד טו"ע ח"מ סי' רפד ספק ה':

לא צריך לאהדורי כולי האי. [א] דינמא ספר פלוגי ופלוגי: הדין עם הראשון. דינו של צע"ה ותציעתו על הגבול היא ואין הלוקח בעל דינו ואם צא לגבותו הימנו יתן דמים ואע"ג שהוכר הגבול לא אחריתו יחזיר לוקח הכלים כחנם ויפרע מן הגבול: הדין עם השני. דינו של בעל הבית עם הלוקח הוא ויחזיר הימנו כליו כחנם: לפני יאוש. לקחו מן הגבול לפני יאוש: דרכ חסדא. גול ולא נתיאשו הבעלים וצא אחר ואכלו רצח מזה גובה כו' בריש פירקין [ק"א]: והאי נמי אע"ג דיהיב דמי לגבול גבוי האי מיהא גולן הוא ומיהו היכא דלא הוכר הגבול עבדו ליה רצון תקנת השוק ליעול מה שנתן אכל היכא דהוכר הגבול עליו להחזיר אחריו: כלפני יאוש דמי. דכסן לא מייאש מייניהו: פולגי. כלומר ואחר כך הדין עם הראשון: מפתות. קיצה: נוסף. הלוקח קיצה לכהן דמסתמא מתנות לא זצין ליה: לא שנו. לקח הימנו כמסקל נותן לכהן דמסתמא דהלוקח ע"כ נותן לכהן והוא יתבע דמים מן המוכר: אלא ששקל. הוא לעצמו: הדין עם הטבח. דינו של כהן וערשורו על הטבח הוא. רב לטעמיה דלאחר הדין עם הראשון דטבח כנגד ראשון ולוקח הוי שני וקאמר הדין עם הטבח אלא רב לית ליה דרכ חסדא: אינן גולות. דלמיתא קנייה דידהו דמכח גבול קאמו ליה וכל היכא דלמיתא חמא דכהן דכהן נייהו ואפילו שקל לו הטבח יגבה הכהן נמי מן הלוקח קמ"ל: פולגי כלפני יאוש וצדכ חסדא. דרכ לית ליה דרכ חסדא: רב וציד אמר. היכא דלא איאוש צעלים דכ"ע אית להו דרכ חסדא והדין עם השני והכא כגון שנתאשו כו': לא שנו. דקני לגמרי ואפילו דמי לא מהדר לו: רב פפא אמר. לעולם כלפני יאוש פלוגי ומתווייהו אית להו דרכ חסדא ונגלימא דגביה כ"ע לא פלוגי דהדרא למרה מיד כחנם ואין הלוקח יכול לעכזה על מעותיו וכדרכ חסדא והדין עם הראשון דלאחר רב לא צדין הצעל הבית קאמר אלא צדינו של לוקח קאמר (ט): סקנה השוק. על שנקאו לוקח צדוק צפרהסיא ולא הדין צו שגגה עשו לו תקנה שישלם לו בעל הבית מעותיו: ורבי יוחנן סבר עשו פקנה. ונהי דלית לן דרכ חסדא ולא מצי לוקח למימר לבעל הבית לאו בעל דברים ידיד את מיהו לאחר שישלם הגביה יתבע מעותיו מבעל הבית. ואי קשיא מ"מ דמי שקיל מה לי משום מעותיה מה לי משום טענה לאו בעל דברים ידיד את נפקא מינה היכא דגול וצא אחר ואכל כלל דמים דלמיתא כדרכ חסדא ואם השני נוח לו מן הראשון גובה הימנו: שרי עבישך. התר משוכן כלומר פדה משוכן צדינו: חוב מלוה: סק. לחנוני: לאו אדעסא. דהאי גביה יצתה ליה זוזי דנקמי מה אוחפת ליה: משכנתא שוה צוה. אין דרך לעשות כן להלוות על המשכון כל שזי הלך לאו אדעסא דהאי משכנתא אחפיה אלא הימנו הימניה: רב ששם אמר לא עשו. ואפילו ליעול מאה אפילו ליעול מאתים דלמיתא למזין דמים יקריס: צר מגנז ופרע צחונו ונסיקופו. דלא יתיב זוזי אהאי חסך: הלכתי ארבעין דכיון דהימניה מעיקרא ששם

לא צריך לאהדורי עליה כולי האי ודלמא איצטרך ליה זוזי וחבין אמר רב אשי הרי יצא לו שם גביה בעיר: איתמר גב ומוכר ואח"כ הוכר הגבול רב משמיה דרבי חייא אמר הדין עם הראשון ר' יוחנן משמיה דרבי ינאי אמר הדין עם השני אמר רב יוסף (ט) לא פלוגי כאן לפני יאוש הדין עם השני כאן לאחר יאוש הדין עם הראשון (ט) ותרווייהו אית להו דרכ חסדא א"ל אביי ולא פלוגי הא מתנות כהונה כלפני יאוש דמי ופלוגי דתנן א"אמר לו מכור לי מעיה של פרה והיו בהן מתנות נותן לכהן ואינו מנכה לו מן הדמים לקח הימנו כמסקל (ט) נותנו לכהן ומנכה לו מן הדמים (ט) ואמר רב לא שנו אלא ששקל לעצמו אבל שקל לו הטבח הדין עם הטבח אימא אף דין עם הטבח מהו דתימא (ט) אין מתנות כהונה נגזלות קמ"ל ולאביי דאמר פלוגי במאי פלוגי בדרכ חסדא רב וביד אמר כגון שנתאשו הבעלים ביד לוקח ולא נתיאשו ביד גב ובהא פלוגי מר סבר יאוש ואח"כ שינוי רשות קני שינוי רשות ואח"כ יאוש לא קני וכו' לא שנוא רב פפא אמר בגלימא דכ"ע לא פלוגי דהדר למריה והכא בעשו בו תקנת השוק קמפולגי רב משמיה דר' חייא אמר הדין עם הראשון דינא דלוקח דלישקול וזוי מנגב ולא עשו בו תקנת השוק ור' יוחנן משום דר' ינאי אמר הדין עם השני ידינא דלוקח דלישקול מבעל הבית ועשו בו תקנת השוק וסבר רב לא עשו בו תקנת השוק * והא רב הונא תלמידיה דרב הוה וחנן בישא גב גלימא וזבניה אתא לקמיה דרב הונא א"ל להחוא גברא זיל שרי עבישך שאני חנן בישא כיון דליכא לאישתלומי מיניה כלא הוכר (ט) דמי אמר רבא יאם גב מפורסם הוא לא עשו בו תקנת השוק והא חנן בישא דמפורסם הוה ועשו בו תקנת השוק נהי דמפורסם לבישואה לגבינותא לא מפורסם איתמר גב ופרע בחובו גב ופרע בחיפו לא עשו בו תקנת השוק דאמרי לא אדעתא דהנהו יתבת ליה מדי משכנתא שוי מאתן במאה עשו בו תקנת השוק שוה בשוה אמר רב לא עשו בו תקנת השוק מר זוטרא אמר עשו בו תקנת השוק (ט) והלכתא עשו בו תקנת השוק זבינא שוה בשוה עשו בו תקנת השוק שוה מאה במאתן רב ששת אמר לא עשו בו תקנת השוק רבא אמר עשו בו תקנת השוק ויהלכתא בכולהו עשו בו תקנת השוק לבר מנגב ופרע בחובו גב ופרע בחיפו: אבימי בר נאוי חמוה דרבינא הוה מסיק בהחוא גברא ארבעה זוזי גב גלימא אחיא ניהליה אוזפיה ארבעה זוזי אחריני לסוף הוכר הגבול אתא לקמיה דרבינא אמר רבא ארבעה זוזי קמאי גב ופרע בחובו הוה ליתן לך [חנן ארבעה] זוזי אחריני ואחרד ליה גלימיה, מוקף לר' כחן דילמי' גלימ' אגוריה תלמי בארבעה זוזי. [קמאי יתב ניהליה], וכו'. פרי' כלומ' פרע לו חובו פרע לו הטלת תחת ארבעי' וזוי הראשונים והתם לא עשו תקנת השוק בדברי הכל. מיהו, אילו האחרוני' שרצה רבינא לחייב להחוא

אמר לו. לטבח, מכור לי מעיה של פרה. בני מעיה של פרה זו, והיו בהן מתנות, הקבה, נותן. לוקח זה לכהן ואינו מנכה לו מן הדמים. אין המוכר מנכה לו ללקוח מן הדמים, שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שם, חס לא מכל לו הקבה (וחו"מ ק"א). ואין הטבח מנכה לו כלום לפי שלא מכר לו את המתנות מסתמא (שם ק"א). לקח הימנו במשקל. הליטול כך וכך ושקל לו הקבה (שם ק"א). להשקל וזלי זצין ליה (שם ק"א). נותנו לכהן. טעמ' הגול אלא וצריך להשיב (שם ק"א). ומנכה לו מן הדמים. הטבח יכסח לו מן הדמים, על כרחו, שמכר לו דבר שאינו שלו (שם) משכנתא זכו הכהנים ממעמיהם והדין על הטבח (שם ק"א). לא שנו. היכא דלוקח הימנו כמסקל. דקמי נותן לוקח לכהן והוא חסר ומוכר דמים מן טענה, אלא ששקל לעצמו. כששקל לוקח לעצמו, צדין דטבח לא ננע כחן איתו בעל דברים של כהן. לפיכך ו הלוקח טעמ' הוא שאל לו הדמים שעל הטבח הדין עם הטבח. הדין של כהן ומלוקחו ותציעתו אף על הטבח הוא והטבח חסר עליהן אם יש צדין נותן לכהן (שם). וחזיל את הרבש לתוכו. מפני שהדבר דמיו יקריס (וע"ר י"ב).

רבינו חננאל (תמשיך)

גברא בעל הגלימ' משום דאילו האחרוני' סבר שבחובו הראשון פרע ואילו ארבעה הראשונים עדיין על הגלימ' ולא נפרעו, וא"ל רב כחן שמו הטלת שהביא לו קרדם

שהלוח לגב [...] אילו האחרוני' פרע בחוב הראשון פיר' גמרה וכבר כאן תנן השוק ויחייב אבימי להחזיר הגלימ' לבעלי ואילו זוזי האחרוני' חוב חדש ומלוה חדשה היא, ודין אבימי עם הגבול על שתי הלואות הללו וחזיוהי הגלימ' לבעליה, והוכריע רבא לדברי רב כחן וכן הלכה כרב כחן. ונר' דהא דאחא אבימי בר נאוי לקמ' דרבינא חתניה לא לירין אלא להמליך בו או שמו קבילוהו עליהן. אמר רבא גב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק. פרי' וצ"ל והילכתא בכולהו רבא וכן תקנת השוק. בין מוכר בין משכון, אפילו משכון מאה במאתים דשקיל לוקח וזוי מבעל הבית ובעל הבית מוציא מנגב, בר מנגב ופרע בחובו גב ופרע בחיפו שלא עשו בו תקנת השוק אלא נטולם בעל הבית מן הלוקח והלוקח מסיק מן הגב. והלוקח מנגב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק עכ"ל.